

Sygn. akt III AUa 1074/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek (spr.)
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2014 r. w Szczecinie

sprawy R. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o podjęcie wypłaty świadczenia

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 września 2013 r. sygn. akt VI U 683/13

oddala apelację.

SSA Barbara Białecka SSA Romana Mrotek SSA Urszula Iwanowska

Sygn. akt III AUa 1074/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 13 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił R. B. prawa do uchylenia decyzji z dnia 12 października 2011 r. w części w jakiej decyzja ta zawiesza na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, dalej jako: ustawa emerytalna) prawo do emerytury za okres od 1 października 2011 r. do dnia 31 marca 2012 r. Organ rentowy odmówił ubezpieczonej podjęcia wypłaty świadczenia, gdyż przepis art. 103a utracił moc prawną wyłącznie w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę, poprzez uchylenie decyzji ZUS z dnia 12 października 2011 r. w części w jakiej decyzja ta zawieszła prawo do emerytury na okres od 1 października 2011 r. do dnia 31 marca 2012 r. powołując się na wydanie przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 13 listopada 2012r. wyroku. Skarżąca wywodziła, że decyzja ZUS z dnia 12 października 2012 r. została oparta na normie prawnej uznanej za niezgodną z Konstytucją, toteż zachodzi podstawa do jej uchylenia. Wskazując na powyższe, skarżąca wniosła o wypłatę świadczeń emerytalnych za okres od 1 października 2011r. do 31 marca 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami

Pełnomocnik organu rentowego wniosł o oddalenie odwołania ubezpieczonej w całości, z argumentacją jak w zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie w dniu 4 września 2013 r. pełnomocnik ubezpieczonej podtrzymał w całości odwołanie dodatkowo wnosząc o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 4 września 2014r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że R. B. urodziła się (...).

Ubezpieczona pozostawała w zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. Oddział (...) w S. w okresie od dnia 1 września 1967 r. do 27 kwietnia 2012 r.

W sierpniu 2007 r. ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w S. wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczona pozostawała wówczas w zatrudnieniu podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. Oddział (...) w S..

Decyzją z dnia 5 września 2007 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 1 sierpnia 2007 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku i jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczoną zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury, ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

W styczniu 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował wnioskodawczynię o noweli z 21 listopada 2008 r. uchylającej ust. 2a art. 103 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i o możliwości podjęcia wypłaty emerytury.

W dniu 7 kwietnia 2009 r. wnioskodawczyni złożyła w organie rentowym wniosek o podjęcie wypłaty emerytury.

Decyzją z dnia 7 maja 2009 r. organ rentowy ponownie ustalił wysokość oraz wznowił wypłatę świadczenia od 1 kwietnia 2009 r. tj. od dnia złożenia wniosku

Decyzją z dnia 12 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z urzędu wstrzymał R. B. dalszą wypłatę emerytury, z uwagi na kontynuację zatrudnienia przez ubezpieczoną. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury, ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

W dniu 2 maja 2012 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o wznowienie wypłaty zawieszonych świadczeń wskazując, że jej stosunek pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury uległ rozwiązaniu z dniem 27 kwietnia 2012 r.

Decyzją z dnia 30 maja 2012 r. organ rentowy ponownie ustalił wysokość oraz wznowił wypłatę należnej ubezpieczonej emerytury od dnia 1 kwietnia 2012 r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z 22 listopada 2012r., poz. 1285.

W dniu 12 grudnia 2012 r. ubezpieczona wniosła o wypłatę świadczeń zawieszonych w okresie od dnia 1 października 2012 r. powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczona domagała się wznowienia wypłaty należnego jej świadczenia emerytalnego i wypłaty wyrównania wraz z odsetkami za okres od 1 października 2011 r. do 31 marca 2012 r. (od dnia 1 kwietnia 2012 r. organ rentowy wznowił wypłatę należnego jej świadczenia z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy). Zakwestionowała przy tym prawidłowość zawieszenia przez organ rentowy - w decyzji z dnia 12 października 2011 r. - wypłaty należnej jej emerytury na podstawie przepisu art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż do jej sytuacji znajduje zastosowanie wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że badając zgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych, Trybunał Konstytucyjny powiązał treść tego przepisu właśnie z treścią art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż oba te przepisy nie znajdują zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oceniając skutki wyroku Trybunał doprecyzował przy tym, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. W stosunku do tych osób przepis art. 28 cyt. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy emeryturach i rentach z FUS utracił moc z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli z dniem 22 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że w rozpoznawanej sprawie wnioskodawczyni niewątpliwie miała przyznane prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. Niemniej jednak z niespornych ustaleń stanu faktycznego wynika, że wnioskodawczyni uzyskała prawo do świadczeń emerytalnych decyzją z dnia 5 września 2007 r. (od 1 sierpnia 2007 r.), a więc przed dniem 8 stycznia 2009 r. W związku z tym nie należy do grupy ubezpieczonych, którym na podstawie omawianego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zachowano prawo do wypłaty emerytury (osoby, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.) Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. podkreślał, że rozpatrywana sprawa będąca przedmiotem orzeczenia nie dotyczyła istoty rozwiązania zawartego w art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Trybunał badał zastosowanie nowej treści ryzyka emerytalnego na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. do osób, które w momencie jej wejścia w życie miały ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów które nie uzależniały realizacji prawa do emerytury (wypłaty) od rozwiązania stosunku pracy.

Z ustaleń stanu faktycznego wynika jednoznacznie, że ubezpieczonej ustalono prawo do emerytury w czasie, gdy obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, który brzmiał identycznie, jak dodany nowelą z 16 grudnia 2010 roku art. 103a ustawy emerytalnej. Decyzją z dnia 5 września 2007 r. organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od 1 sierpnia 2007 r. i jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia, ponieważ wnioskodawczyni kontynuowała zatrudnienie bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Nie uszło uwadze Sądu Okręgowego, że od 1 kwietnia 2009 r. do 1 października 2011 r. organ rentowy wznowił wypłatę świadczenia mimo, że ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie. Sąd Okręgowy podkreślił, że podjęcia wypłaty emerytury nie można utożsamiać z ustaleniem/nabyciem prawa do emerytury w okresie kiedy nie istniał wymóg rozwiązania stosunku pracy celem realizacji prawa do emerytury tj. w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Podjęcie dotyczy bowiem wyłącznie czynności technicznej, związanej z faktyczną wypłatą (lub brakiem wypłaty) już wcześniej nabytego (ustalonego) świadczenia. Fakt dokonania takiej czynności nie mógł mieć więc żadnego znaczenia w tej sprawie.

Sąd Okręgowy wskazał że w niniejszej sprawie zaszyły przesłanki, które uprawniały organ rentowy do zawieszenia wypłaty emerytury R. B. w okresie od 1 października 2011 r. do 31 marca 2012 r. (prawidłowość postępowania organu rentowego po tej dacie nie podlega ocenie sądu, który orzeka wyłącznie w granicach zaskarżonej decyzji, na marginesie tylko wskazać należy, że od dnia 1 kwietnia 2012 r. organ rentowy wznowił wypłatę należnego jej świadczenia z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy). Ubezpieczona w dniu wejścia w życie przepisu art. 103a ustawy emerytalnej (1 października 2011 r.) pobierała przyznane jej świadczenie, kontynuując jednocześnie zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, na rzecz którego wykonywała zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury, tj. przed dniem 1 sierpnia 2007 r. Trafnie więc zauważył organ rentowy, że swoim zachowaniem wyczerpała dyspozycję znowelizowanego art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) i zasadnie wstrzymał jej wypłatę świadczenia emerytalnego. Tym samym zaskarżoną decyzję organu rentowego Sąd Okręgowy uznał za prawidłową i odpowiadającą obowiązującemu prawu. Stwierdził nadto, że zawieszenie wypłaty świadczenia w okresie od 1 października 2011 r. do 31 marca 2012 r. (w tym czasie ubezpieczona nieprzerwanie kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy, na rzecz którego wykonywała zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury, tj. przed dniem 1 sierpnia 2007 r.) nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku o wypłatę świadczeń emerytalnych za okres od 1 października 2011 r. do 31 marca 2012 r.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła ubezpieczona.

Zaskarżyła wyrok w całości i zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (zwanej dalej „ustawą emerytalną”) poprzez jego zastosowanie (niewłaściwe) w przedmiotowym stanie faktycznym w odniesieniu do 1 ubezpieczonej R. B., podczas gdy wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w odniesieniu do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, utracił moc z dniem 22 listopada 2012 r., a więc cytowany przepis nie powinien mieć zastosowania także w stosunku do ubezpieczonej; II. nierozpoznanie istoty sprawy w zakresie, w jakim poza przedmiotem rozważań Sądu Orzekającego pozostała kwestia nieuprawnionego różnicowania sytuacji prawnej ubezpieczonych, którzy prawo do emerytury nabyli w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. od pozostałych ubezpieczonych, którzy prawo to nabyli przed dniem 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy w kontekście utraty mocy obowiązującej art. 103a ustawy emerytalnej.

Mając na uwadze powyższe zarzuty wniosła o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, przy jednoczesnym pozostawieniu temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego,
2. bądź ewentualnie wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy zgodnie z żądaniem ubezpieczonej oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

3. jednocześnie wnoszę o zawieszenie niniejszego postępowania z uwagi na trwające prace legislacyjne w przedmiocie uchwalenia ustawy o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r.

W ocenie apelującej zaskarżony wyrok nie zasługuje na uwzględnienie.

W uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia Sąd Orzekający bezpośrednio powołuje się na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, wskazując, iż badając zgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych, Trybunał Konstytucyjny powiązał treść przepisu z treścią art. 103a ustawy emerytalnej i orzekł, że oba te przepisy nie znajdują zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Tym samym Sąd Orzekający przyjął, że z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw, art. 103a ustawy emerytalnej utracił moc w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. W konsekwencji Sąd stwierdził, iż ubezpieczona nie należy do grupy ubezpieczonych, którym na podstawie przywołanego orzeczenia zachowano prawo do wypłaty emerytury, ponieważ uzyskała ona prawo do świadczeń emerytalnych decyzją z dnia 5 września 2007 r.

W tym miejscu apelująca wskazała, iż w myśl opublikowanej sentencji wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. (Dz.U. z 2012 r., poz. 1285) Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 103a ustawy emerytalnej, w zakresie, w jakim znajduje on zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z cytowaną sentencją wyroku Trybunał Konstytucyjny nie różnicuje sytuacji prawnej ubezpieczonych, którzy nabyli prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. od pozostałych ubezpieczonych, którzy prawo to nabyli przed dniem 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Wobec brzmienia sentencji nieuprawnione jest zatem wywodzenie niekonstytucyjności art. 103a wyłącznie w odniesieniu do kręgu osób, które nabyły prawo do emerytury w ww. okresie. Literalne odczytanie opublikowanego wyroku pozwala na wyłączenie zastosowania powyżej wskazanego przepisu także w odniesieniu do ubezpieczonej, która przecież także nabyła prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. jednocześnie nie będąc zobligowaną do rozwiązania dotychczasowego stosunku pracy.

Wskutek wydania przedmiotowego wyroku przez Trybunał Konstytucyjny, rozpoczęły się prace legislacyjne nad ustawą o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. Obecnie trwają prace nad projektem tejże ustawy z dnia 9 września 2013 r. (zwany dalej: „projektem”). Zgodnie z art. 1 projektu „ustawa określa zasady ustalenia i wypłaty emerytury, do której prawo zostało zawieszona na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 1285) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o emeryturach i rentach z FUS”, w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. ". Jak stanowi art. 2 projektu „emerytura, o której mowa w art. 1, zwana dalej „zawieszoną emeryturą” przysługuje emerytowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) nabył prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r.;

2) prawo do emerytury zostało zawieszona na podstawie przepisów wskazanych w art. 1 w związku z kontynuowaniem przez emeryta po dniu 30 września 2011 r. zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Powyżej wskazany projekt oraz jego uzasadnienie dostępne na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w sposób jednoznaczny precyzują zakres podmiotowy zastosowania ustawy, wskazując na emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., a ich prawo zostało zawieszona na podstawie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z kontynuowaniem zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania

stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywali ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Projekt nie różnicuje sytuacji prawnej emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury w okresie od 09.01.2009 r. do 31.12.2010 r. oraz pozostałych, którzy prawo nabyli przed tym okresem, a mimo to nie byli zobligowani do rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Stanowisko zajęte przez Ministerstwo Pracy w toku prac legislacyjnych w pełni potwierdza pogląd ubezpieczonej. Jeżeli przedmiotowa ustawa zostanie przyjęta w brzmieniu zgodnym z projektem ubezpieczona zostanie objęta jej zakresem zastosowania, a więc zostanie potwierdzona zasadność roszczeń ubezpieczonej. W związku z tym uzasadniony jest wniosek o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia prac legislacyjnych nad przedmiotową ustawą.

Abstrahując od powyżej przywołanej argumentacji apelująca wskazała, iż poza zakresem rozważań Sądu Orzekającego pozostała kwestia wpływu uchylecia mocy obowiązującej art. 103a ustawy emerytalnej na sytuację prawną ubezpieczonych, którzy nabyli prawo do emerytury przed dniem 9 stycznia 2009 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, tj. pracodawcą sprzed chwili nabycia uprawnień emerytalnych. W stosunku do tych osób, które przecież pomiędzy 09.01.2009 r. a 31.12.2010 r. mogły pobierać emeryturę pomimo pozostawania w stosunku pracy, również naruszono zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa poprzez wstrzymanie wypłaty świadczenia emerytalnego z datą wsteczną. Dodatkowo podnieść należy, że organ rentowy dopuścił się zaniechania poprzez niepoinformowanie ubezpieczonej o skutkach wejścia w życie nowelizacji ustawy emerytalnej polegającej na dodaniu art. 103a w odniesieniu do świadczenia już wznowionego, co stanowi oczywiste naruszenie jej praw nabytych. W powyższej kwestii należałoby upatrywać istoty niniejszego postępowania, co zasadniczo nie stanowiło przedmiotu rozważań Sądu Orzekającego.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonej okazała się nieuzasadniona.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie sądu I instancji jest prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchylając przepisom prawa procesowego oraz dokonał wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd Odwoławczy podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 r. I PKN 339/98, OSNAPiUS 1999/24 poz. 776, z 22 lutego 2010 r. I UK 233/09, Lex nr 585720).

Podstawową kwestią, która wymagała rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było stwierdzenie, czy organ rentowy słusznie odmówił ubezpieczonej uchylecia decyzji

z 12 października 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do wypłaty świadczenia emerytalnego od 1 października 2011 r. do 31 marca 2012 r. Sąd Odwoławczy bada zgodność wydanej przez organ rentowy decyzji z prawem obowiązującym w dniu jej wydania, ustalając jednocześnie stan faktyczny, który stał się podstawą rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie miał więc obowiązek zbadać, czy decyzja organu rentowego odpowiada prawu, nie mógł się jednocześnie ograniczać jedynie do poszczególnych kwestii wskazywanych przez strony. Rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe, ponieważ organ rentowy zasadnie zawiesił ubezpieczonej prawo do pobierania świadczenia emerytalnego w spornym okresie.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny podkreśla, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego, na który powołuje się ubezpieczona ma ograniczony zakres zastosowania, jak słusznie wskazał Sąd I instancji. Zakres ten zawężony jest jedynie do osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do

31 grudnia 2010 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego w sprawach III UK 122/12 i II UK 358/13, wyrok SA w Białymstoku III AUa 151/13). Jest to spowodowane tym, że – jak słusznie wskazał Sąd I instancji – nie obowiązywała wówczas ani regulacja art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, ani też przepis art. 103a tej ustawy. W związku z tym, niezgodny z zasadą zaufania obywateli do organów państwa i stanowionego przez nie prawa, wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP,

był przepis art. 28 ustawy zmieniającej, który zakładał nadanie przepisowi art. 103a mocy wstecznej, rozciągającej się na okres przed wejściem w życie ustawy zmieniającej (1 stycznia 2011 r.), ale jedynie w czasie po uchynieniu przepisu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej (od 8 stycznia 2009 r.).

Ubezpieczona, jak słusznie zważył Sąd Okręgowy, nie znalazła się więc w kręgu osób, które nabyły prawo do emerytury w tym okresie.

Jak podkreślił Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z 13 listopada 2012 r., (sygn. akt K 2/12), nie badał on konstytucyjności obowiązku uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą jako warunku realizacji nabytego prawa do emerytury, lecz zastosowanie nowej treści ryzyka emerytalnego na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej do osób, które w momencie jej wejścia w życie miały już ustalone i zrealizowane prawo do emerytury. Trybunał podkreślił, że przy podejmowaniu decyzji o przejściu na emeryturę istotne jest, aby ubezpieczony znał warunki, jakie będzie musiał spełnić, aby zrealizować to prawo i mógł się do nich przygotować. Trybunał wskazał, że w przypadku zasady zaufania obywateli do organów państwa i stanowionego przez nie prawa, podstawą jest pewność prawa, lecz nie tyle w rozumieniu stabilności przepisów, co w aspekcie pewności tego, że na podstawie obowiązującego prawa obywatel może kształtować swoje stosunki życiowe. W związku z tym, głównym aspektem naruszenia tej konstytucyjnej zasady

w kontekście poruszanej problematyki było to, że gdyby obywatele, którzy nabyli prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.,

w momencie składania wniosku o przyznanie świadczenia, wiedzieli, że będą musieli przerwać zatrudnienie aby uzyskać wypłatę świadczenia, to w chwili osiągnięcia wieku emerytalnego mogliby zrezygnować ze złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuować zatrudnienie.

Ubezpieczona przeszła na emeryturę w 2007r. i, jak słusznie wskazał Sąd

I instancji, wiedziała, że warunkiem pobierania świadczenia emerytalnego jest rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, gdyż wówczas obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej (por. wyrok SA w Szczecinie III AUa 974/12). W treści nabytego przez nią prawa zawierał się zatem nakaz rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą w celu pobierania świadczenia.

Sąd Apelacyjny wskazuje nadto, że prawo do emerytury nabywa się tylko raz

w ciągu życia (por. uzas. wyr. TK sygn. akt K 2/12). Decyzja o podjęciu wypłaty zawieszanej emerytury czy też decyzja o wysokości świadczenia emerytalnego wydana po jego przeliczeniu, nie stanowi nabycia prawa do emerytury.

Reasumując, skoro ubezpieczona nie znalazła się w kręgu podmiotów, wobec których regulacja art. 28 ustawy zmieniającej w zw. z art. 103a ustawy emerytalnej została uznana za niezgodną z Konstytucją RP, nie było podstaw prawnych do wypłaty zawieszanej emerytury za sporny okres. Zarzuty apelacyjne okazały się nieuzasadnione.

W związku z powyższym, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonej jako bezzasadną.

SSA Barbara Białecka SSA Romana Mrotek SSA Urszula Iwanowska